

FOGLALAT: Magyarország és Erdély (fels. urunk születésnapja Budapesten, köri közgyűlés; a pesti műkiállítás ügyében; pesti nyilvános énekiskola; Komárom megye (a hitnáci feldő körlevél tudomásul vétetik, határozat a selyembűbök bevétele iránt, szabály a zsidók temetkezési névze, Soprony megye felszólítása a német vámszövetséghez csatlakozásra nem pártoltatik, megyei levelezések a magányügyek, s a t.); Arad megye (végzés a tiszteletbeli hivatalviselőkről iránt, szolgabírói erőszakoskodás, a hitnáci intézkedések körlevélre nézve a megye ezentul is gyakorlati határozat mag. hatóságijogait, vegyesházassági ügy, a voatatók nem töröltetnek el, megyei levelezések; s a t.); Kassa szép határozata, Abauj megye tiszteletbeli szabályi, nagy szlabosi erőtűpapirgyár; Kálnó-garabi tűzveszély Nógrádban; fölvilágosítás a peremartoni esperességi tanácsszék üléséről a főiskolák áthelyeztetése ügyében; igazítás a borsodmegyei főorvosi ovó-rendeletek iránt; Moldova: izetlenség a görög ügyviselővel; s a t.) Spanyolország (Madridban is pénztárhiányok; nagyhéti ünnepélyek; s a t.) Anglia (Peel gabona-törvény iránti indítványát a választmány módosítás nélkül fogadja el; az irói tulajdon biztosítása; s a t.) Franciaország (követkamrai viták a pótlékköltségekről; s a t.) Törökország (M. Ali követet küld a szultánhoz; a görög követ nehezen kapott audientfát; s a t.) Khina, Gabonaár. Pénzkelet. Dunavizallás. Ertesítő. —

Magyarország.

A szeretett Fejedem születésnapja, mint a nemzet koronás atyjáé, örömmel a nemzetre, mint országos családgyetemre nézve, annak minden viszálatérő évfordulatán. Ezt ültte tegnap testvér két fővárosunk egész fényvel. Reggel ugyanis már hatodféltóra tájban 101 álgú durrant el másodpercenként a budai várforokul hirdetni a nap rendkívülségét. Később katonai csapatok harsány zene kíséretében lépdelenek az ünnep dícsőítésére a budai s pesti főszentegyház közelébe. Mire Budán m. Miskolczy Márton főszentelt tinnini püspök teljes egyházi díszel mutatá be hűség s hála áldozatunkat országoló fejdelmünk boldogságaért az egyházi, világi s katonai kormány-hivatalok (am. htartó tanács, m. k. u. kamra,) s egyéb törvény- s tiszthatóságok, u. m. k. kuria, Pestgye, Buda fővárosi tanács, tud. egyetem tisztikara (s a t.) tagjai és számos nép áldáskívánati közt az egész pompában diszelgő katonasorok s a két várforokú pattantyússág versenyző álgúzai közt a budai egyenruhás polgarkatonaság tisztelgésével; Pesten pedig a belvárosi főtemplomban dömötöri Németh György prael. szinte teljes díszű szertartással ajánlotta fel ohajtásinkat a mindenség alkotójának a kebelbeli hatóság s kitünőbb tisztokrök és számos sereglétű nép jelenlétében. A pesti fő sz. egyházat környezé Rothkirch 2, s Este gyalog ezredek egy zászlóalja, 6 pattantyús század, ide járult 18 álgú s ezekhez Rothkirch ezred két százada, s a lovas tüzörség. Az imént említették mise után hármás üdvölvéssel tisztelgettek, ben a templomban pedig a város- és helyparancsnokságokon kívül jelen voltak a helybeli rokkant s nyugdíjas test tábornoki s főtisztei, Budán pedig Mihalyovszky granátos zászlóalján kívül Ceccopieri gyalog ezredbeli 2 század s a pattantyússág, ben a sz. egyházban a budai egész tábornokság, különféle katonai testületek főtisztsjei (kiket Pesthez a tisztelet nem kötelezett), minden katonai tisztviselőség s nyugdíjas. Buzgó részese volt a tanuló ifjuság is az ünnepélynek mind az egyetemnél, mind a kegy iskoláknál. Tegnapelőtt este budapesti minden színházegész fényű világitással hódolt e nemzet s fejdelmeközi kapes-ünnepnek.

(A pesti nyilvános énekiskola ügyében.) Miután a pest-budai hangászegyesület a zeneművészetnek hazánkban terjesztését nemcsak hasznosnak, hanem mint az erkölcsök szelidítése s népnevelés előmozdításának egyik hatóság eszközt szükségesnek is tekinté, azon kívül pedig kívánatos vala, hogy rövid időn szentegyházink s világi intézetink is hazai s nálunk idomított zeneművészetet mutathassanak elő, már 1838ban elhatározá, hogy hazánk középontján, Pesten, mindenek előtt olly iskolát nyisson meg, mellyben a szegényebb néposztály fiatalága az éneklés tudományát, mint minden zeneismeret alapját, ingyen tanulhassa. A hazafiak közül számosan fogtak kezét a nevezett egyesülettel; maga t. n. Pestgye is a hazai hatóságok figyelmébe s pártfogásába ajánlá e nemes törekvést. Sikerült is mind az egyesület, mind a miveltebbközönség buzgóságának aláírások útján a nevezett énekiskolát három esztendőre olly czállal biztosítani, hogy idővel a Pesten felállítandó Nemzeti Conservatoriumnak adassék által, s így minden birtokával együtt a Nemzet tulajdoná legyen. Miután pedig annak megalapításához Liszt Ferencz művész hazánkja is tetemes segedelmet nyujta, felsőbb helyben hagyás mellett 1840ben megnyitattott, s mai napig a legkedvezőbb sikerrel áll fen. Minthogy azonban annak fentartásául az első három évre kötelezett segedelmek az aláírások értelme szerint folyó esztendőben megszűnnek, addig is, miglen a nemzet által rég ohajtott Nemzeti Conservatorium létesülhetne, ezen énekiskolának további alapítására ezennel ujjolag megkeretik a népnevelés és szegényebb honosink miveltsége előmozdításának minden barátja, valamint is a nemesebb zeneművészet minden kedvelője s pártfogója. A forgásban levő nyomtatott uj aláírási iven kiki bejegyezheti hazafiságos áldozatát: sőt az alább irottakhoz egyenesen beküldheti adományát. Hálás köszönettel fogadtatik ugyan bármily kisebb mennyiség; ki azonban három esztendőre, s 1843tól kezdve évenként fizetendő hat ezüst forintot kötelez, mint részvényes, azon joggal bír, hogy akár valamely szegény gyermeket, akár saját gyermekét az alapszabályok értelmében ingyen járathatja az intézetbe, hol az éneklésen kívül olasz nyelv is tanittatik. Ki végre az intézet gyámolításául 100 pengő forintot akár egyszerre fizet-be, akár örökre 6. ft. kamatfizetés mellett lekötöztet, az egyesület örökös tagjai közé sorozatik. Kelt Pesten 1842ki april 2án, az énekiskolai részvényesek közgyűlése megbiztából. Gr. Festetics Leo egyesületi elnök. Mátray Gábor énekiskolaigazgató.

(A pesti műkiállítás ügyében.) 1) Az idei műkiállítás Pesten megnyitatik jun. közepén s tart jul. végéig. 2) A műkiállításba csak élő művészek jelesb dolgozatai vétetnek föl, jelesül pedig olaj- és aquarellfestvények, réz-azél- s kőmetszetek és szoborművek, ha ez utóbbiak nem felette nagyok, neheznek, s töredékenyek. Másolatok s olly műtárgyak, mellyeknek művészeti becsök nincs, vagy mellyek nem a szép művészetek körébe tartoznak, nem fogad-

talnak el. 3) A kiállítandó műveknek Pestre legfőlebb jun. 5eig kell beküldetniök; a később érkezendett művek a nyomtatott műjegyzékbe nem vétetnek föl. 4) Az egyesület viseli az elszállítását — s minden egyéb költséget mindazon műdaraboknál, mellyek a) az egészmagyarhaza kebeléből; b) München, Prága, Triest és Bécsből küldetnek be, ha a beküldők az igazgató-választmány vagy egyesületi ügyvivők valamelyikének ez iránti biztosítását vették, s ha a beküldés nem postán eszközöltetik. A visszaállítatási, biztosítási s több efféle költséget pedig csak akkor vállalja magára az egyesület, ha a visszaküldést épen azon vonalon s épen azon helyekre eszközölheti, honnan vagy mellyeken keresztül a beküldés történt, kivételnek esupán akkor lehetvén helye, ha e részben valamely költségekimelés remélhető. 5) Ha a beküldők abbéli kívánságukat nyilvánítandják, miszerint az általok beküldött műdarabok a kiállítás berekesztése után valamely más müegyesülethez küldessenek, illy esetben a pesti müegyesület a Pestre szállítási s harminezadbert, valamint minden egyéb költséget elvállalja ugyan, de a beküldők tartoznak azon müegyesületnél, mellyekhez műveiket küldetni kívánják, előbb kieszakozni azt, hogy azok a műveknek Pestről hozzájuk szállításaért, s 30ad bér fejében járó s több efféle költségeket magokra vállalják. 6) A kiállított művek közül egyszem vétethetik vissza a kiállítás berekesztése előtt. 7) A festvények keblőleg rámakba foglalandók. 8) A beküldendő művek gondosan bepakolandók; a festvények egyenként erős csavarok által a ládákban megszorítandók; a ládák hézagai erős papírral betapasztandók. A ládákra és csavarokra teendő költség a beküldőket illeti, kik műveiket el nem adás esetében épen azon ládákban kapják vissza, mellyekben ezek Pestre érkeztek. 9) A beküldéskor történhető károsodások megtérítéseért csak azon esetben kezeskedik az egyesület, ha a kár saját hibájából eredett; a vizen szállítandó műveket azonban a bejelentett érték szerint biztosítja. 10) Minden egyes műdarabhoz egy nyilatkozvány melléklendő, melly magában foglalja a) a beküldő vagy tulajdonos nevét s lakhelyét; b) leírását azon tárgynak, mellyet a mű ábrázol; c) a beküldő vagy tulajdonos abbéli szándékát, vajjon a mű eladóé, melly esetben minden alkudozás kikerülése végett a mű szabott árát; ha pedig nem-eladó, annak értékét; végre d) mi történjék a művel a kiállítás berekesztése után, ha az nem-eladó lenne vagy el nem adatnék; melly nyilatkozvány nagyobb biztosság okaért a ládák födelére is ráragasztandó. Melly végre az egyesület ügyviselőinél nyomtatott jegyzékek vannak letéve, mellyek rovatait a beküldők a főlebb leirt módon betöltvén, egy példány a műveket átvevő aláírásával ellátva a művek átvételét tanusító nyugtatvány gyanánt ollykép adatik a beküldők részére, hogy azt a művek visszavételekor előmutatni s átadni tartozzanak. 11) Az alapszabályok 21 §-ának rendelete, miszerint az egyesület nem-művészekről beküldött műveket, ha azokat a kiállításban felvette is, meg nem vásárolhatta, megszüntetett. 12) Az egyesület nemcsak maga részére vásárolt de magány-műkedvelők által megvett műdarabok árának pontos lefizetéseért is kezeskedik. Az eladott műdarabok ára minden levonás nélkül fog az illetőknek megküldetni. Közlebbi értesítés Pesten az igazgató választmányául: Bécsben márus Müller H. F. Münchenben Hobe Friderik uraknál, Triest és Prágában az ottani t. cz. müegyesületeknél szerezhető. Ugyanezek eszközlik a kiállítandó műveknek Pestre s innen az illető helyekre szállítását, valamint az eladott műdarabok ára kifizetését is. — A pesti müegyesület igazgató választmánya: Wágner Sándor s. k. vál. elnök. — Iszer V. V. s. k. vál. tag.

Hogy a folyó évi Jelenkor 21ik számában, a peremartoni esperességben évenként tartatni szokott tanácsszéki ülésekről, ez esztendőben beküldött tudósítások az olvasót — különösen azokat, kiket ezen dolog közlebbéről érdekel — a dunántúli egyházkerület főiskolájának hová leendő átszállítására nézve valamely új s a sz. fehérvári gyülekezet részéről, épen nem várt zavarba hozták: az említett gyülekezet előjárójai, a valóság földelítése, s az ügy tiszta hozatala tekintetéből kénytelenek ezen tudósításoknak Fehérvárt illető részére következöket megjegyezni. Tudósító ur, gyülekezetünk ezen tanácsszéki ülésre elküldött követének nyilatkozatából, s az erre épített ülési végzésből, azt akarja minden módon kihozni, hogy a sz. fehérvári gyülekezet, főiskolát illető tavál táplált reményi egészen meghiúsultak; s így a gyülekezet az annak megnyerésében vetekedő városok sorából visszalépett, az előzvenyt világosan ki is mondván, a következmény kihozatalát azonban, büles számítása szerint az olvasóra bizza. Így tehát Fehérvár reményi egészen meghiúsultak, s ez a küzdők sorából kiállott volna? Igen, ezen tudósítások szerint, és ez, mit szó nélkül hagyni, mi fehérvári gyülekezet előjárójai, nem akarhatunk, de nem valósággal. Állításunk behozonyítására, álokoskodása ellenébe, lett-dolgokat adunk elő, t. i. követünk nyilatkozatát, annak megértésére némelly előzvényeket röviden előrebocsátva. Alig kezdök meg e tárgybani munkálatunkat, azonnal, bár Révkomáromban, vetélytársra akadtuunk, mellettünk a részvét olly forrón nyilatkozott, miszerint, egy két körívünkre, maguk közt, s környékünkön, rövid idő alatt 13 ezer pengő forintot írtak alá. Ez belénk bátorságot önté annyira, hogy már ekkor ez elírányosnak láttuk, nemcsak magunk egyházvidéki, hanem a szomszéd mind két egyházkerületi vidék gyülekezeteihez is annak módja szerint nyomtatott felszólításokat széküldeni olly sikerrel, hogy előbbi egyikét ajánlati iven kehez, városunk s egyházvidékünk ajánlati esatolván csak, az ajánlatok összesen közel 40 ezer pengő forintra rugtak. Ez időtáiban a főtiszt. egyházkerület 1839d. ki novemberre Veszprémben egy nagy küldöttséget nevezett ki, a vetélkedő gyülekezetek ajánlati mennyiségének s minőségének megvizsgálására. Ez ott, s akkor össze is gyűlvén, előtte nevéünkben követünk kinyilatkozatta, hogy mi, a már nála levő ivenke följegyzett, mint mondtuk, közel 40 ezer pengő forintot tevő ajánlatok mellett, még remélünk majd ennyi összeget, mellyből 50 ezer forint alapítványul letendünk, 20 ezren pedig az épületet felállítandónak hisszük. E reményt feleslegzottnak nem tartottuk, mert az illető esperességnek, kivéven egyet, hol felszólításunk felsőbb utasításból félretétett — részünkön mind kedvezően nyilatkoztak, — bennök biznunk kellett, mert leveleik közzé iránti lelkesedéssel valának teljesek s átláttuk azt is, hogy nekik ezen vállalatot, maguk anyagi érdekeiből is

nem pártolni, lehetetlen. Végre mult évben ügyünket illető egyházvidékünknek felajánlottuk, mellyet az, mint várni lehetett, magának elfogadván, a' tőlünk megkeresett egyházvidékeket újra felszólította, melly felszólításra a' feleletek jelen évi egyházvidéki tanácsülésünkön vétettek, 's olvastattak fel. Gyanúsítgatások, évi egyházvidéki tanácsülésünkön vétettek, 's olvastattak fel. Gyanúsítgatások, jelenünk eléggé termékeny korában, részünkre is megtermék gyümölcseiket, 's jelenünk eléggé termékeny korában, részünkre is megtermék gyümölcseiket, 's lése alkalmával, ez világos szavazati, bár nem általános többséget nyert, — a' másik két városra nézve, ön előszámításainknak veszedelmes vetélytársra találtak: híreket koholtak, 's terjesztettek, de épen ezért nem valókat. Mi ezeket ugyan oda, honnét róla tudósítottunk, megezárolva visszaküldöttük, de mivel a' folyó évben tartatott esperességi tanácsgyűlésig is, hozzánk a' mondott helyekről bizonyos összegre visszavitt ajánlatok nem érkeztek, nehogy a' közönséget valósággal mystificálni akarni láttassunk, oda elmenő követünknek utasításul e' nyilatkozatunkat adtuk: minthogy több egyházvidékhez küldött felszólításunkra, meghatározott számú ajánlatok nem érkeztek mindeddig, 's előre láthatjuk, hogy az azóta munkába vett pesti főiskola terve, azon egyházkerületben, a' miénkre szánt ajánlatokat hihetőleg csökkenteni fogja, a' főlebb említett 70 ezer pfg forint összeg mellett, ezen új okoknál fogva tovább jót nem állhatunk: a' már kész ajánlatok erejeig (mellyek, mint feljebb említett, közel 40 ezer pfg forint összegűek) azonban nemcsak vissza nem lépünk, sőt azok szaporításán ezentúl is minden erőnkkel iparkodandunk. Ezt annyival inkább ígérhettük, mert azon esetben és időben, mikor a' főiskola idejébe közgyűlésileg elhatároztatik, erre előre számosan segédkezettek ajánlottak. Így értvén követünk félremagyarázott nyilatkozata genesisét, kérdjük: miért volnának tavál táplált reményünk egészen meghiusítottak, azért talán, mivel az említett esperességek ajánlati bizonyos összegre eddig nem redukálták? Ebből csak annyi következik, mennyi a' nyilatkozatban van, hogy azokat szám szerint meg nem határozzuk, — de nem az, mit tudósító ur akar, 's mit egyedül akkor hiendünk, midőn ajánlati iverket, eddigi nyilatkozatainkkal ellenkezőleg mindenhonnt visszaküldik, mi még nem történt, és így korai az okoskodás. Akar a' feledni tudósító ur azt is, hogy mi a' táplált reményekhez, közel 40 ezer pfg forint ajánlatot is esatoltunk. Ez most is olly bizonyos, mint tavaly volt, a' reményvel együtt nem temethet hát el bennünket, mert az említett nem megvetendő készpénz-összev egy kissé tartja bennünk a' lelket. Lehet, a' két másik vetélytárs ígérete olly rémitő nagy, mi mellett ennyi ígérletünk 's ajánlatunk egészen összetörpül, adn' isten! Vagy tán az iskolának szánt hely alkalmas léte, mellyet esperességi jegyzőkönyvünk is, mint minden más részre nem hajló, az egyéi anyagi hasznokkal bölcsen coordinál, olly kevés fontosságú tudósító ur előtt, mit tudósításából kihagyni semmibe sem vesz? igen, mi nem egyedül ígérletünk 's már is nem megvetendő összegben bizunk, hanem városunk kerületi főiskolának alkalmas létében is, mert ezt a' természet, 's minden egyéb körülmény e' célra egyenlőben ajánlja. Népes sz. kir. város ez, 's historiai szempontból véve, minden magyar előtt classicus hely — termékeny, ezért kerületünk kanahánja, — piacza olesó, mert mindene van — középpontja egy lelkes megyének, keblében az áldozatban eddig egyikőtől is felül nem mult peremartoni esperességnek, számos népes, jó módu egyház-gyűlekezettől körülvéve — hozzá a' menetel mindenkor biztos, nincs járásnehezítő Bakonya 's Dunája, — közel Pesthez, országunk szívéhez — vára csak nevében áll fen, magányos embert nem ural, 's az egész kerületnek akkor is centruma, mikor ezek — mi nem messze látszik lenni — országunk polgári felosztása szerintszabályoztatnak, addig is olly hely, mellyhez az önhaszon legtöbb vidéket esatol, — minden esetre Fehérvárra legszebb jövendő vár. — Ezeket tekintetbe véve, vissza nem lépünk, mit az egyházvidéki jegyzőkönyv, az egyházakkal előleg tudatni kíván, nem általános visszaléptünkre vitelik, hanem azon szerény nyilatkozatunkra, miszerint magunkat ajánlatunk csak egészen bizonyos részire szorítjuk, 's bár a' közjóra ez alakban is áldozni, mentül tovább megyünk, annál több ösztönt találunk: a' közönséget mindazáltal jóllehet alapos-reményekkel áltatni nem akarjuk, 's a' cél szentségéhez illő fegyverekkel vivandunk.

A' kör (irodalom és művészet barátinak egyesülete) vasárnap aprilis 21-én délelőtt 10 órákor közgyűlést fog tartani. — Kelt Pesten april 18d. 1842. F. Á. y. András m. k. körelnök. Lauka Gusztáv jegyző.

Aradon mult hó 30án tartott nagy gyűlésünk nevezetes tárgyai valának: 1) Őszutói gyűlésen határozatott, miszerint a' főispánunk által kinevezett tiszteletbeliek csak üres czimvel bírnak. Ezen tárgy ujont szönyegre került 's különös, e' tárgyban ugyan egynap három végzést is hallottunk hozatni. A' két első egymást emészte föl, de végre mégis az ezerképen változó vélemény ártól ragadt többség öszpontosult 's határozattá lön, hogy miután a' törvényes eljárásokban némi akadályok előfordulnának, erre a' tiszteletbeliek meghatalmaztattak; de nem ám bíraskodásokra, mellyek egyedül csak a' nemeség által szabadon választott törvényes bírakat illetik. 2) Egy igen érdekes panaszevel olvastatott fel, mellyben Cs. I. előterjeszté, miképen V. P. szolgabírónál írrok, de egyszersmind házi gondnok lévén, a' kezelésére bizott pinchezéből vendége számára 2 iteze bort felhozni szándékozott, mit főnöke megértvén, az ifjut azonnali arezesapással illette, több rendbeli jó bizonyítványira azt irván: hogy mint tolvaj szolgálatából csúfosan elűzetett, mit teljesítésbe is velt, az ifjut fegyveres poroszlokkal kísértetvén ki a' város köréből. E' tárgy heves vitára nyújtott alkalmat, némelylek az eljárást bírólagon történnék hívék, mivel a' megrongált irományokra mint sz. bíró írta magát alá, de még inkább, mivel a' megyei vizsgálatot kérték ellene kiküldetni annál is inkább, mivel az érintett szbiró ellen hivatalos kihágás miatt már mult év őszelő havában egyvizsgálat rendeltetett, de fájdalom! az eredményről e' jelen időig egy betűvel sem értesítették a' közönséget. Mások az egészet magany-tettnek ismerék 's a' folyamodványt nyilatkozás végett kiadatni kívánták; ebben némelylek megegyeztek volna olly feltét mellett, hogy az még jelen gyűlés folyamatja alatt történnék meg, de végzésileg kimondatott: annak 14 nap utáni beadatása. Bizony nagy guny 14 nap mulva a' nyilatkozatot beadni 's gyűlés csak juliában lesz! addig az ifju kódorogjon, mert egyebet mit tehetne? hisz a' viselkedését bizonyító irományok nélkül őt házához fogadni ki merészli? No de majd meghalljuk az eredményt. 3) Az országszerte isméretes kir. intézvény olvastatván föl, ez minthogy bennünket nem illet, tudomásul vétetett, de más részről ünnepélyesen nyilváníták a' Rdek, miszerint a' közigazgatásnak azon ágait, mellyek nem illetik közösen 's általában az egész nemzetet, azokra nézve jogait fentartják 's tovább is gyakorlandják. 4) Fehér- és Tolna megyék körlevele, 5) Ugyazint Zólyom megyéé a' vegyes házasság tárgyában országos utasítással foglalkozó választmányunknak kiadatni rendeltetett. Ennek folytában szönyegre került az isméretes pápai breve is; sok szépet le-

hetett e' tárgyban hallani, de sok ollyan okoskodást is, mit ő listentment sen! — 6) Soprony vármegye körlevele a' vámok ügyében, Biharé a' tized-eltörlesztésében — az utasítással foglalkozó választmánynak kiadattak. 7) Szinte Bihar- és Zalamegyék levelei a' vontatók eltörlése nézetéből szépeket fejtenek ki nálunk is, de fájdalom! csak a' kisebb száznál, a' többség az adózók igen nagy javára (tán inkább önkényelmükre) tovább is gyakorlatban fentartatni kíváná; a' levelek tehát egyszerű tudomásul vétettek. Némelylek azt kívánták, hogy Bihar és Zalamegyeiktől, ha itt keresztül utaznának, a' vontató tagadtassék meg (vélemény-szabadság!) de dicső indítványaik megbuktak. 8) Egy bizonyos thiró ur megbizatván a' beadott számadások iránt, vele a' Rdek meg nem elégteltek, azért bővebb vizsgálat végett erre nézve küldöttséget neveztek ki. 9) Zalaé b. Gollner ezr. ezredes által Zágrábban nyilvános helyen eljátszatott gunydal mélyen sebze a' Rdeket, mint hazánk szentsége, nemzetiségünk ellen pártosságot alakítani kívánó. E' végett felírás határozatott, egyszersmind följegyeztetett, miszerint az érintett ezredes — azon merészéért, hogy azon nemzet ellen, mellynek gyermekeit vezérli, gunydalt játszattott — fenyitessék meg. 10) Temes keblében a' cs. huszár ezred két tiszte által elkövetett utonálló gyilkosságot tárgyozó körlevél az országos utasítással foglalkozó választmánynak kiadatni, szomszéd Temes megye pedig megkérdetvén határozatott: vajjon a' tettesek méltán megfenyitettek? R. F.

Komárom megye april 5-én kezdé évnegyedes közgyűlését főispán ö mlga elnökle alatt, melly szokás szerint példás rendtartással folytatván köv. határozatokat hozott: 1.) A' nm. htanácsnak megyei hatóságot érdeklő országszerte köröztetett intézvénye aggodalmat okozott a' RR kebleiben 's mivel benne semmi törvényáthágás kijelölve nem vala, sok kívánata felírásban megtudni: vajjon mi adott okot ezen leirat kibocsátására 's miben hágtá megyénk át a' törvény korlátit? de a' többség megnyugván ő fels. törvények iránt ezuttal is kifejezett hódolatában, az intézvényt csupán tudomásul határozta vétetni. 2.) Kormányoknak a' belga udvarral kötött hajózási szerződése megróstatás végett az országgyűlési utasításokat készítő választmányhoz adatott. 3.) Értesítvén egy intézvény, miszerint a' m. k. u. kincstár utján a' hazánkban természet selyemgubók vásárlása iránt 1827ben Goldstein L. G. és Hoffmann örökösök, bécsi kereskedőházakkal kötött, 's az 1836ban megújított szerződés most ujra 5 évre kiterjesztetett, sokan egyedárussági ármányt láttak ebben lapangani; figyelmeztetvén azonban, mikép ez iránt már mult alkalommal fölterjesztett felírásunk következtében értesítettünk, miszerint ezen szerződés a' szabad adásvevést ki nem zárja, hanem csak a' végett kötteték, hogy a' selyemtermesztőknek bizonyos vevőjük legyen, ő fels. alázatos felírásban megkérték, hogy minket ezen szerződésnek a' selyem szabad árulását nem gátló természetéről biztosítani 's egyszersmind arról: vajjon az a' cs. k. udv. kamrával, vagy a' m. k. kincstárral kötötté, kegyesen értesíteni méltóztassék. Úgy látszik, a' selyemtermesztésre káros hatása nem lehet e' kötés, azonban nem titkolhatom ohajtásomat: vajha ezen szerződés hazai gyártóval köttetett volna, hogy ben természetelt kevés selymünkért is ne lennénk kénytelenek 30ezadnak adózni, midőn azt feldolgozottan ismét behozzuk születéshelyére. 4.) A' nm. htanácsnak a' zsidók öszszekelését szabályzó körlevele tárgyalásakor felhozatván az ő temetkezési veszedelmes szokásuk, elhatározatott, hogy magokat ezután ő is az eltemetési időt szabályzó rendelvényhez tartassák. 5.) A' megyei körlevelek közül nemzeti érdekénél fogvast főleg a' sopronymegyei igénylő a' RR komoly figyelmét. Nem titkolhatjuk álmétkodásunkat ns Sopronymegye rögtönzött intézkedésén, mellyel az országot a' német vámszövetéséghez csatlakozásra szólítja fel olly körülmények közt, midőn a' vámszövetéség 's hazánk közt még egy ország áll fen választófalul midőn ezen szövetséghez járulásunk czélserűsége hozzánk illoleg meg sem vitathattott. Megyénk RRei szívükön viselvén hazánk önállását, nemzetiségünk kifejlését 's kereskedésünk fölvirágzását, mivel a' kifejlett gyáriparral s nemzetiséggel bíró országokhoz csatlakozás nemcsak műiparunkra károsan hatna, sőt nemzetiségünket is zsengejében könnyen elfojthatná, Sopronymegye fe' szolítását természetesen nem pártolák, hanem fejdelmünk igazságszeretetébe vetett szilárd bizodalommal remélvén, miszerint jelen nyomasztó vámrendszerünk országgyűlésileg minélelőbb el fog intéztetni, kifejezik buzgó ohajtásukat, hogy kereskedési viszonyink 's magányérdekink tekintetbe vételével országos befolyással szabályoztassanak 's országgyűlési követink eziránt utasitassanak. 6.) Hasonlag nem pártolattott ugyancsak Sopronymegyeinek a' bécs-trieszti vasut iránti indítványa, mivel a' RR meggyőződvék arról, mikép ezen vonal hazánkoni átvezetése Fiumének halálos döfés. 7.) Zala és Bihar megyék levelei a' vontatók eltörlesztése iránt annyiban pártolattak, hogy a' vontatókat mindenkittől, még a' tisztviselőktől, ha nem hivatalban, és a' katonai személyektől is, ha nem felsőbb helyről szabott helyeken utaznak, megtagadtatni határozattak, jövő országgyűlésen pedig sürgetni, hogy a' katonai vontatók is készpénzen váltathassanak meg. A' megyeháznál veszteglő vontatókat is örömmel szüntetnék meg a' RR ha engednék a' körülmények, minthogy azonban ezt a' raboknak szükséges vízfordás, mire ők magok a' nálunk divatozó hallgatósi rendszer szabályi szerint nem használhatók, 's a' várerősség körül előforduló katonai szállítványok miatt jelenleg nem tehetik, ezen vontatókat egészen nem törlek el, hanem számukat négyről egyre csökkenték. 8.) Az isméretes megyei levelek közül Temes mellett a' katonai kicsapongás ügyében felirtunk, 's a' tárgyat országgyűlésre feljegyeztük; Zalaé a' zágrábi gunydal ügyében pártolattott; Szatmáré a' 12 pont, 's Tornáé az utilevelek iránt, miután ez ügyben már intézkedtünk, tudomásul vétettek; ugyazint Zólyomé a' vegyes házasságok tárgyában. 9.) Ez utóbbinak tárgyalása közben szönyegre került a' legujabb pápai breve 's ezt tolmácló primási körlevél. Egy szónok sem emelkedett, ki ezen új rendelet törvényszerűségét vitatta volna, mivel a' ki ezt mutogatni akarná, annak előbb meg kellene tagadni, hogy törvénykönyvünkben

1791: 26 t. cikk van; tehát csupán a teendők körül forgott a tanácskozás, melynek eredménye P. D. bölcshatározatára az ön, hogy időelőtti országgyűlést e tárgy miatt nem sürgetünk, mivel félős, mikép e vallásos kérdés eldöntése után a rendkívüli gyűlés megszüntetlén, más följegyzett tárgyaink hosszabb időre halasztatnak el, következésképp egyedül az iránt fogunk ő felségénél eszedezni, miszerint a primási körlevelet apostoli hatalmánál fogva érvényteleníteni méltóztassék. 10.) Főispán ő maga tbirákat nevezett ki, 's a tatai járásban megürült aladószedő hivatalra Karika Pál t. alügyészt helyettesíté, ennek helyébe Ordódy Istvánt, meghalt első alügyész Csorba László helyett Nagy Dánielt eddigi másod — ennek helyébe pedig Illés Józsefet nevezte ki. A pusztai jobbágytelkek benépesítését eddig még nem tudtuk eszközölni.

Miskolcz mart. fogytán: Csak későn olvasám a Jelenkor f. é. 18dik számú lapját, melyben Borsod megye febr. gyűlésének végzeti közt ezen szavakat láttam: „a RR. nem elégelvén a főorvosi ovó-rendeleteknek megyszerte kihirdetését, megyebeli orvosok összejövetelét rendelék el, melynek jelentése még e közgyűlésre beváratik.“ Illy határozat épen nem történt, 's nem hívtak 's nem is jöttek össze a megyebeli orvosok, sőt a nem elégülésről szó sem volt, hanem csak arról, hogy mivel első főorvosunk a pusztító vörös-himlő ellen annak beoltatását, mint ovó-eszközt sürgette, sőt köztudomásra már ekkor jó sikerrel véghez is vitette, tehát ő a megyei több orvossal egyetértőleg a beoltást megyszerte eszközölje; továbbá első főorvosunkra bizta ugyan ekkor a t. megye a több izben kiadott rendeleteknek minél népszerűbben leendő kidolgozását, mely is csak hamar elkészülvén, a szolgabíráknak közhírrététel végett kiadatott. Pazar János seb orvos és szülészimester.

Rozsnyó, martiusban. Minden hazafi örömmel értendi azon hirt, miszerint egy igen jeles árucikknek nyomasztó szüksége, t. i. a külföldi erőmű papirosé Gyürky Joanna 's Hornbacher testvérektől Nagy-Szlabosban (Gömörben) ujonan épített géppapir-gyár által némileg pótoltatik 's igazán pótoltatni fog, ha ezek használva czélszerűen a hazai kedvező viszonyokat, p. o. a rongy, napszám, élelem 's egyéb kelléknek a külföldieknél olcsóbb 's még is jószág-szin- 's finomságra azzal versenyezhető gyártványt, 's egyenlő mennyiségben képesek előállítani mindenkor, mi új tanúsága annak, hogy ipari tekintetben is utólni törekszünk a külföldet. A gyár, a fiúmain kívül eddig első (második leend a pesti tud. egyetemé Körmezőn, 3dik a hermanneczi Zólyomgyében, melyek szinte elkészülendnek az idén) mellynek tulajdonosi semmi fáradságot nem kímélnek, 's a külföld legjobb gyárai szerint heilbronni Scheuffelen ur műhelyében készült gépekkel van ellátva. Az eddig tett kísérletek, többnyire durvább anyaggal, jól sikerültek. Az egész Hornbacher Frigyes vezérletére van bizva, ki Wildbaadban (Würtembergben) több évig e tárgybani ügyessége tanujeleit adá Bizton remélhetjük tehát, hogy a készítyények meg fognak felelni a köztvárosoknak, 's egy rég ohajtott nemzeti szükség ki leend elégitve mind árujószág mind jutányosság által.

(Az arad-megyei malomesatorna bevégezete. — Folytatás.) Továbbá, hazánk technikai állására nézve figyelemre méltó azon tagadhatatlan tény, hogy az egész országban, még nagyobb hegyek közti termékeny völgyekben is, vízi malmaink káros gátra (kevés a kivétel) építették; 's ezért az 1840ki 10ik tör. cz. erejénél fogva megyei két gyűlésnél tovább nem élnek, ha a megye azokat meg akarja szüntetni. Erre nézve az Arad megyei malomesatorna jókor jelet utat a víz ártatlan használatára, hogy első szükségü és legolcsóbb erejü gyáraitól (vízi malmoktól) a nemzet meg ne fosztassék; 's így Arad megye segedelme, pártfogása és közmelegülésének bizonyítása, hasznos és mostani érettségünkhöz illő példát mutatott. — Biztos irány értelmi kinése egy nemzetnek. Ha alkalmazásra több helyütt ébreszt elve egy nagyobb technikai munkának, ez akkor nemzeti irányja miatt közérdekü. Kiki tudja, hogy népesebb polgári társaságban első munka a szántás vetés gabnatermesztés végett, ezután a gabnából lisztet készíteni legfőbb munka: még is nálunk megvetelt és ismeretlen állapotban van; mert Gyula, N. Várad, Szatmár-Németi, Ungvár, Sátor-Alja-Ujhely, Eger, Gyöngyös, Vác, Esztergom, Tata, Győr, Székes-Fehérvár, Balaton-Füred, Keszthely, Zala-Egerszeg, Légrad, Eszék, Ujvidék, Verseez, Temesvár, és Arad városok, mint határpontok közé foglalt legtermékenyebb felében hazánknak, ninesen partba épült (UferMühle) ártatlan és érdemes sükerü vízi malom — azaz olyan, mely az 1840dik törv. cikkbe nem ütökzik, és egy forgókö 70—80 pozs. mérő gabnát öröl egyszerűen (flach) 24 órában — a sárvízi malomesatornán kívül; pedig ez sem a legjobb karbantartatik. — Még első szükségü 's legolcsóbb erejü közhasznú gyáraink sinesenek, és pedig gyakorlati értelmesség, társulat és technika századában! Ezen szomorító észrevétel valóság szembe tünik az alábbi egyenvonalból. — Az aradi körösi csatornán lisztet készítő tiz malom (a többi más gépek) harmincz négy forgó kövel tapasztalás szerint megöröl egyszerűen (flach), vagy darál pályinkának és állathizlalásra egy egy évben négyszáz negyvenhat ezer (446,000) pozs. mérő arad-megyei gabnát, mi azelőtt száraz vagy távol esett patak- és hajós-malmokban öröltetett meg, tehát ide nem számítván, mi most is vgyei husz jobb patak- 's 40 jobb marosi hajós-malomban öröltetik, vagy is az aradi csatornai új malmok helybeli és közeli száraz malmok illetőségét, a patak- és hajós-malmokat terhelő fölösleget örlik meg. Itt meg kell jegyeznem, hogy azon csatornai malmok sükere (effectus) kétféle, ugymint: gépi (mechanicus) azaz: egy forgókö huszonnégy órában erőadat szerint 70—100ig menő pozs. mérő gabnát öröl meg egyszerűen; másik sükere gazdasági, vagy is a mennyi gabna az örlető vidékből malmokba hozatik, millyen az említett összeg Arad megyéből; azon kívül van az, mi Békés megyéből jön. Fen kitelt örletési összeget bátran tehetjük a fennevezett határok közt fekvő minden egyes megyére, itt is marosi, tiszai, dunai, drávai és patak-malmok munkáján kívül: tehát t. Békés, Csánád, Bihar, Szabolcs, Szatmár, Bereg, Ung, Zemplény, Heves, Pest, Esztergom része Komárom részével együtt, Győr része

Veszprém egy részével együtt, Fehér, Zala, Somogy, Tolna, Baranya, Bács-Bodrog, Csongrád, Torontal, Temes, 's így huszonnégy megyében mostani helybeni száraz-malmokat illető vagy az örlető lakától háromnál több mérföld távolra fekvő vízi-malmokat fölösleggel terhelő összeség: kilencz millió háromszáz hatvan hat ezer pozsonyi mérő gabna, mely öröltetik vagy daráltatik középszámítás szerint; mert ha Győr, Komárom 's Esztergom megyékben kevesebb öröltetik is, de természetesen annyival több Somogy, Tolna, Baranya, Pest, Bács, Torontal, Békés és Szabolcs megyékben, hol partba épült egy tehető árthatlan vízi malom sines; szinte ha Pesten Budán is keveset örölnék száraz-malomban, de annál többet Szabadkán, Debreczenben, Kecskeméten, N. Köröson, Czepléden és több népes helyen. *Beszédes Jozsef, körösi igazg. vízmérnök.* (Folytat. köv.)

Nógrádból, Kálnó, april 5én. F. hó 3ik 's 4ike közti éjszaka borzasztó volt ránk kálúo-garábi lakosokra nézve, mert ez az utolsó helység nem egy családjára hozott nyomort — csalódnám bár, mert hisz szomorúsággal telt szívvel írom le — soha le nem győzhető 's el nem felejtendő. Miután, éjtél előtt valamivel, első álmunkból felrezzentünk, egyszerre a harangok szomorú kongása 's emberek csüggeteg jajveszékése csapá meg füleinket 's az elemek legremítőbbike lángjának világa vakítá el szemünket 's garábi tószomszédinknak — kiket tőlünk kálnóiaktól csak az Ipoly keskeny folyama választ el — lakjaikat 's csüreiket tüzőzöntül látók elborítva. A tűz egy csüreből eredt, mellynek azonban gazdája, jelenleg falu bírása, már akkor régen aludt — 's félóra alatt és így majd egyszerre, nem annyiban a szélől hajtva, mint inkább a rakásra épült faházak egymást ért szalmafedeleikben bő anyagra lelve, 23 házat és 19 csürt emésztőleg, fel a felhőkig lobogott, nem hagyván reggelig az e házakban lakott 25 jobbágy és 12 zsellér minden vagyonából üszök 's paráznál egyebet. Ember egy sem — mit csodának mondhatni —; de szarvas-marha, ló és főleg sertés több égett meg. Szegények lakták e' gunyhókat már azelőtt is, az idén, mert honn mijök sem termelt, 's nem levén szükségök, mashova nem mozdúlhattak, éhséggel küzködök; 's jelenleg mindenök, de még reménységök is oda veszett. A tavaszi még nem volt, — 's már nem is leend bevetve; az őszin marha legel és tipor. Atyafiak legfőlebb üres hajlékukat oszthatják meg tönkre jutott feleikkel: szomszédink kenyérben is, szükségben is egyaránt szükkölködnek. És még is „segítetek, mert elveszünk!“ hangzik itt szívmegehatólag több mint kétszáz éhező ajkáról 's alulirt lelkész mind ezek nevében, minden, főleg közelebb lakó, tehető emberbarátot, t. ez. föl-desurakat, papokat, tiszteket alázatosan kéri baktorkodik, hogy jótétemények osztogatásában ernyedni nem tudó jobbokat a garábi szerencsétlen tüzkarváltak felé is nagylelkűleg kinyujtani kegyeskedjenek. „Kölcson ad az urnak, a ki kegyelmesen ad a' szegénynek;“ és „én megfizetem, mondja az ur.“ Trsztyénszky Ferencz.

(Kassa széphatározata, 's megyei tisztválasztási szabályok.) Hazai törvényink iránti hű tiszteletből 's édes hazánk szép nyelvének előmozdítása 's terjesztése tekintetéből Kassa sz. kir. város és tanácsa nem rég az határozta: hogy csupán magyar nyelvű folyamódásokat vesz tárgyalatás alá, más nyelven feltett hivatalos jelentéseket 's irományokat pedig nem fogad el, ennek folytában egy diák nyelven erősített alá terjesztett szerződést az illető tiszthez magyar szerkesztés végett visszaszautasított. — M. h. 24kén éjjel egyik külvárosban 23. ház elégett. — Egy idő óta a városban sűrű lopások történnek, így nem rég M. kereskedő szobájából világos nappal 600 pengő frt. raboltak el, többen gyanúba vétettek, (nem zsidók, mint némelylek hinni szeretnék); de még eddig mi sem jött világosságra. — F. h. 2ikén este egy állatszirt közművest halva találtak, a' gyanu, mint halljuk, néhány tanulóra van, kik be is fogattak — E' hó 27kén megyénk tisztujtása fog tartatni; szeretve tisztelt főispánunk e' napokban váratik. — A' korteskedés nagy, erről és a' jövő minden esetre igen érdekes tisztujtás folyamáról és sikeréről környülményes hű tudósításunkat annak idejében azonnal beküldeni sietendünk párt és haragnélkül. — Rozgonyban f. h. 3kán helybeli lövészegylet közülését tartá, mellyben többek közt f. h. 17kén első lövészertartás határozatott 's több érdemes hazafi tiszteleti tagokká nevezetett. — Időjárásunk jó és szép. Szalonka kevés. — Mult hó 17. és 18. napján tartott rendkívüli közgyűlésben a' tisztujtáskor előforduló szavazás 's annak gyakorlasmódja iránt tett határozatok közül kitünő említésre méltók: a) szavazási joggal bir a' megye keblében lakó minden rendü nemes akár birtokos akár nem, ide nem értvén azokat, kik szülei vagy gyámi hatalom alatt vannak. b) a' megye keblében nem lakó nemeseknek csak úgy engedtetik meg a' szavazás, ha a' megyében valóságos birtokuk van, mivel pedig a' régi 's megyénk által továbbá is fentartatni kívánt szokás szerint, az illy nemzeti ünnepekre a' szomszéd ns megyék is megszoktak és fognak hivatalni: ennél fogva minden meghívandó ns megyéből küldendő biztosság tagjainak voks adatik. c) minden törvényesen bevett vallás megyékben lakos lelképásztorinak, papjainak 's ezek kaplájainak az eddig gyakorlott szokás szerint voksuk van. d) az atyai hatalom alatt levő fiaknak, bár nem értek is még teljes kort, ha mindazáltal közhivatalt viselnek, vagy atyjoktól külön családot formálnak, voksuk van. e) az osztatlan testvéreknek külön külön voksuk van. f) a' tisztviselőket csak a' jelenlevők választják azért e' részbeni, semmi képviselőségnek helye nincs. g) az 1613: 24 tezik világosan megkivánván, hogy a' tbirák nemes személyekből választassanak, hogy ha történetből vagy akármi módon tbirónak ezen tulajdonsággal nem bíró személy neveztetett volna ki, valamint az illyen személyt a' táblabíroság nem illeti, ugy a' tisztválasztáskor szavazásbeli joggal nem élhet. h) iskolába járó ifjaknak voks nem adatik. i) a' szavazatszedésre nevezendő küldöttség tagjai a' kidolgozandó hitforma szerint, egy a' hitnek előadására, eleve helyettesítendő jegyző által meg fognak hiteltetni. k) a' szavazás csupán egy helyen, nevezetesen a' főadószedő szállása előtt e' végre készített 's vas rostállal kerített helyen fog történni 's e' végett a' szavazók kívülől az utcázul fognak a'

megye házához bocsáttatni. 1) a hivatalokra kitűzötteknek kiméletlen és sokszor veszélyes emelgetése 's hurczoltatása keményen tiltatik. — Rozgonyban mart. 21én néhai Wouermans Károly indig. 's cs. királyi őrnagy özvegye (Kélez Thérézia) ideglázban 56 évében elhunyt, mint jó anyát kesergik Karolina (Kélez Vinczéné) Ferencz (főhadnagy) Gábor (hadnagy) 's Emilia (sóki Tóth Imréné) gyermekei 's Kélez Gyula és Sándor unokái.

(Nemzeti Színház.) Szombaton april 23án Mochonaky Amália kisasszony javára bérszűnettel adatik először: **Othello**. Nagy opera 3 felvonásban. Rossinitól. Klein ur a boroszlai színházról, mint vendég a czím szerepben először lesz föllépni szerencsés.

Amerika.

(Az elnök két törvényt indítványoz. Elegy.) A' mart. 15kén kelt ujjoroki tudósítás szerint Tyler elnök két üzenetet (Botschaft) küldte a' congressus-hoz: egyikben, a' minap elfogatott canadai lakosra vonatkozólag, a' szomszéd országokkáli békét zavaró önbíráskodás ellen törvényt indítványoz, másikkban pedig orvoslást kíván a' kinestár felette nagyra hágott szükségéi ellen. A' Lockportban elfogott Hogan nevű canadai lakos nem szökött meg, mint állíták, hanem hihetőleg New-York statusban ül fogva. Albany lapok szerint ezen Hogan, MacLeod perében mint tanu Canadában vallomásaiban megismeré, hogy nem M. Leod, hanem ő volt azon hajóban, mellyel Caroline hajót megtámadák. — A' Standard Délamerikából hirt vett, miszerint Peru 's Bolivia közt november közepe táján háboru ütött ki, 's hogy a' peruiak, kik elnökük Gamarra alatt harczoltak, egészen tönkre verettek 's vezérok is meggyilkoltaték. Részletes leírása mindazáltal ezen ütközetnek még nem érkezett, de a' belső nyugtalanságról érkező hírek eléggé tanusítják: mennyivel rosszabb ezen kisrepublicák sorsa az egykori spanyol zsarnokság vasigájánál.

Portugália.

Lissabon, mart. 28án Palmella hget megbízta a' királyné, hogy a' kereskedési szerződést Angliával végre kösse meg. A' nemzeti őrség helyreállítását rendelő parancs nem tetszik, mert a' portugál polgár idegen a' katonaszkodástól 's régenté is helyettest szokott személye helyett állítani; a' polgártisztek korona általi kineveztetését is rosálja a' sajtó. Az egyházi egyezkedésben a' pápai követ főleg azon pont iránt akadt fel, mellyben ez a' száműzött miguelpárti püspökök megyéit kormányzó-helyettesek kinevezhetését a' pápa részire követeli. — Az ujonszülött királyfi privát keresztelésben Joao (János) szépapja nevét kapta, mivel Cappacini keresztatyai meghatalmazást Rómából még nem kapott, mihelyt azonban ez megérkezik, a' keresztelést nyilvános szertartással fogják ismételni. — A' kormány a' sajtószabadság visszaélései ellen törvényjavaslatot szándékozik a' cortes elibe terjeszteni; a' könyvnyomtatók 's kiadók ovadékpénze 4 conto de reis, mintegy 10 ezer ftra, fog tétetni 's az eskütszékékek bírálul választhatók is többet fizetendnek. Igen szomorú dolognak tartják azonban, ha a' kormány illy eszközökhöz folyamodik, honnan a' törvény elfogadtatásáról is kételkednek.

Spanyolország.

(Madridban a' pénztárhiányok. Elegy.) Krisztina özvegy királyné több év előtt pénztárt alapita Izabella királynénak, melly utóbb mintegy 37 milliónyi realra szaporodott; az özvegy királynéval azonban a' pénztárnok is eltűnt, 's a' kérdéses pénztárban alig találtak mintegy 400ezer reall. Ugy szinte a' kir. háztartási pénztárban is igen tetemes hözag mutatkozott, a' mellynek nem birnak nyomába akadni. — Egy udvari káplán szószékrül inté Izabella királynét híven ragaszkodásra a' kath. valláshoz, minek következtében Arguelles szigoruan megparancsolá a' papságnak, hogy ezentul az egyházi szószéken csupán a' szentírási igazságokat bonczolgassák. — „Cuba“ spanyol hadihajó mart. 3kán egy rabszolgakereskedő hajót fogott el, 's így 320 szerencsétlen feketét helyeze szabadságba. — Izabella királyné férjhez-adatai terve nem igen nagy viszhangra talal Spanyolországban, 's róla csupán azt jegyzik meg a' madridi lapok, hogy annak idejében nem épeu csak Lajos Fülöp, don Carlos és don Francisco fiai közt leendő választani kénytelen a' királyné. —

(Nagyheti ünnepélyek. Elegy.) A' kormány mindent elköveté, hogy fényes egyházi ünnepélyek által az ó spanyol nemzetiséget ismét fölébreszthesse, 's még pompás bikaviadalokat is tartatott e' czél biztosb elérhetése végett; de nem igen fényes sikernek örvendhete, mert a' politika annyira megragadá már a' spanyolokat, hogy más befolyásoknak nem igen engednek. — Catalonia, Murcia és Valencia tartományokban egymást éri a' sok gyilkosság, 's minden kerületben napról napra növekedőbb rablócsapatok mutatkoznak. — Cataloniában olly nagy ingerültség uralkodik az angol áruk becsempezési ellen, hogy az utcán is meg akarják már az emberek öltönyt vizsgáltatni 's büntetést fizettetni velök, ha angol kelmét viselnek. Illy fogalmok van a' catalonai polgároknak a' szabadságról! — Cubában még nagyobb a' bosszúság Anglia ellen, mivel a' rabszolgakereskedést minden áron meg akarja szüntetni.

Aglia.

(Peel gabonatorvény iránti indítványát a' választmány módosítás nélkül fogadja el. Elegy.) London, april 7kén: „Az alsóház tegnapelőtti ülésében a' választmány minden módosítás nélkül fogadta el Peel gabonatorvény-iránti indítványát, miután több módosítvány rövid vitás után megbukott. — Toulaine jelenté, hogy april 19kén indítványt teend bizonyos papírok előterjesztésére, mellyek Anglia diplomatikai viszonyait tárgyazzák Görögországgal. — Norfolk hg halála következtében a' térdszalagrend Cleveland hgre ruháztatott. — Husvét hétfőn O' Connell Corkban a' józansági egyesület nagy ünnepi járdalatában részesült, mellyben 60ezer józan ember volt jelen. O' Connell ekkor a' lordmayori aranylánczot viselé nyakán, 's az utcán letérdelve Mathew józansági apostol által megáldatá magát, mit viharzó tetszéssel jutalmazott a' sokaság. — Mehemed Ali számára Angliában készült gyönyörű sátor szállítottak e' napokban Alexandriába. A' sátor hossza 40 láb, magossága és szélessége 20 láb. Belsője fehér-kék csikos vászonnal van bélelve; 's a' fél-hold pompásan

diszesíti az egészet, melly két szobából 's előteremből áll, melly utóbbi a' cselédség számára van fölkészítve. — Afghanistanban mart. elején még 14 ezer fegyverfogható angol katona állomásozott; kikhez Keletindiából 30 ezer ember fog még csatlakozni, mihelyt az idő annyira enyhülend, hogy a' katonaszállítást veszély nélkül kezdhethi meg. — Ningpo khinai várostól az angol hadvezér váltásdíjjul 8 millió tallért kívánt, melly öszszeget azonban alig fogja lefizethetni e' nem igen gazdag város. — A' 78ik ezrednek Indiában egy elefántja volt, melly mindig a' tábori zenészkar előtt lépdegelt; a' 77ik ezred pedig egy struczmadárral bir jelenleg, Warrington ezredes és tripolii angol consul ajándékából, melly mindig az ezred elején lépeget, és szoroson megtartja a' zene szerinti lejtést. Ha a' zene a' laktanya udvarában hangzik, ugy körüljárja a' katonaságot, 's távol tartja a' gyermekeket. Eleinte rézkosarat viselt száján, mivel igen nagy étvágyat tanusított a' hangjegykönyvek iránt; melly szenvedélyből azonban most már kigyógyult, és annál fogva egészen szabadon jár. —

(Az írói tulajdon biztosítása. Elegy.) Az april 6ki alsóházi ülésben Mahon l. indítványára az írói tulajdonjog 28 évről 42re terjesztetett ki, 's ezenkül halála után még 7 évre, ha munkája megjelenése után a' kiszabott 42 évet túlte az író. — A' kormány fölszólítá a' sz. pétervári udvart, hogy zendítő ügyviselőit Angliában is szólítaná vissza. — Eszterházy Miklós herceg fiatal nejével együtt april 6kán Londonból Bécsbe utazott. — Londonban népes gyűlés tartatott, — az iránt tanácskozás végett: mikép lehessen Anglia, Ujhollandia és Khma közt a' közlekedést könnyíteni, 's egyszersmind a' horni veszélyes fokot kikerülni? Eddig gőzösek 66 nap alatt végzék ez utat, ezentul pedig, ha a' panamai szoroson vasut által történik a' közlekedés, összesen 50 nap is elég leend erre, mi igen nagy hasznára fog a' kereskedésnek válni. — A' niger-folyami vizsgálatokat nem sokára ismét megkezdik. — Amoyban az angol őrsereg baráti viszonyban áll már a' khinaiakkal. Mihelyt az újabb segélyhad megérkezik, azonnal Peking felé induland az angol hadsereg. Egyébiránt a' khinaiak nem épen munkálatlanok jelenleg, hanem mindent elkövetnek, hogy czélszerűbb fegyverkezés által sikeresebb állásba helyezkedhessenek az angolok ellenében. Eddig ugyanis csak apró álgnyakkal voltak ellátva a' khinaiak 's tökéletlen kanóczpuskákkal; most azonban csupán a' cantoni erősitvényekben 400 nagyobbserű álgnyuk áll, 's a' cantoni kerületben 20 ezer csappantus puska találatik. Ha tehát nem siet az angol kormány erejét hatályosan használni, ugy napról napra nagyobb erőfejteshez kellend járulnia. —

Franciaország.

(Követkamrai viták a' pótlékköltségekről. Elegy.) Paris, april 9kén: „A' mart. 6ki követkamrai ülésben a' pótlékközlásokra, és illetőleg titkos költségekre ujdonan követelt 300ezer frank jövén vitási szőnyegre, St Albin hatályosan kelt ki e' rovat ellen, mivel azt a' képvisleti szabad rendszerrel egyáltalában nem birja öszszeegyeztetni. Titkos költségek 's nyilvánosság és felelős kormány eszméje merőben ellenkezik egymással. Egészséges nézet az azonban csak kacszajt gerjesztének, 's a' kívánt öszszeg minden további ellenzés nélkül megajánlatott. Ezt az idegen menekvők számára követelt 300 ezer frank vitatása követé, mit Berville a' spanyol kérdés ismételt megpendítésire használt; mondván, miszerint a' spanyol szövetség egyik a' legkedvezőbbek közül Franciaországra nézve; 's azért igen igen kár, hogy a' barcelonai zendülés óta, a' francia ügyetlenkedés következtében, az angol befolyás lett tulnyomóvá Spanyolországban, hol azt hiszik, hogy O' Donnell öszszesküvésében titkon a' francia kormány is részesült, és annyi csakugyan bizonyos is, hogy azon időben Esparterorol igen ellenségesen nyilatkozott a' ministeri sajtó, mit maiglan sem tett jóvá a' párisi kormány. Guizot ótalmazeni törekvék ministerségét, mondván, miszerint ez soha és semmiben nem pártolá az újabb spanyol zendülőt merényt, 's ha valakinek oka van panasza, ugy Franciaország neheztelhet inkább, mert köztudomásu, hogy Spanyolország több városiban nyilvános lakomákon áldomásokat üritettek Lajos Fülöp vesztére. A' francia kormány azért akará egyenesen Izabella királynénál megbizni Salvandyt, hogy ott ne kelljen hagynia képviselőjét, ha új zendülési mozgalom eltávolítaná a' királynét, melly esetben a' kormányzó Esparteronál megbizatott követ nem hagyhatná el Spanyolország fővárosát. 7kén is folytatták a' kiegészítő vagyis pótlékközlások vitatását, mellyek nagy részben meg is ajánlottak. — A' lissaboni állomáson folyvást szaporítja hajóit a' kormány, mi épen oda látszik mutatni, hogy az eddiginél nagyobb befolyást kíván ott magának biztosítani. — Politikai torzképei miatt annyiszor itéltetett már el a' Charivari, hogy legujabban csak az írók és művészek bohóságait ostromozza, mellyek kiapadhatlan forrással kínálkoznak elménczsége kitüntetésire. —

Törökország.

(M. Ali követet küld a' szultánhoz. A' görög követ nehezen kapott audientiat. Elegy.) Konstantinápoly mart. 16kán. Az egyiptusi követ Sami bey 9 millió piasztert hozott magával adó-lerovásul; 's egyszersmind meg van hatalmazva a' nagyurral némelly pontok felől egyezkedni. Mehemed Ali mintegy 200 millió piaszterral tartozik még a' szultánnak nagyobbbrészt az utolsó szyriai háboru miatt, reméli azonban: hogy a' szultán, ha átlátandja: mily káros volt azon háboru M. Ali részére is, 10 millióval meg fog elégedni. Meg van továbbá Sami bey bizva, hogy a' portánál a' 2 pet vám további szedhetését eszközölje ki, melylyel M. Ali az ausztriai 's angol portékákat az 1838 évi szerződésen felül terheli. Az alexandriai angol consul, kormányja megbiztábol felszólítá M. Alit, hogy a' szuezi földszoroson egy angol serget engedjen keresztül utazni Indiába, de a' basa ezt hatalmán felül állítván lenni a' szultánra utalt, kinél most követe által az engedvény ellen dolgozik. Ezenkívül engedelmet kér a' Szuezen 's tengerpart hosszában erősségeket építhetheti orszá-

ga biztosítása 's a vöröstengereni uralkodhatás végett. Végre meg van bizva Sami, hogy az egyiptusi egyedárusság megtarthatására mindent kövessen el, mert e' nélkül évi adóját rendesen nem fizethetendi. — Maurokordatos még át nem adhatá bizománylevelét a' szultánnak, a' nagyvezér csak maga szeretné azokat átvenni, mert állítása szerint hivatalát a' követ udvarlás nélkül is megkezdheti, 's Maurokordatos csak akkor bocsátandják a' szultán elibe, ha a' görög kérdések a' birtokkármegmentés 's a' kereskedési szerződés iránt el lesznek intézve. A' követek mindnyájan, még az ausztriai, és porosz is Maurokordatosot pártolják, a' nagyvezér minden unszolás ellenére nyakasan vesztegel határzatában. — A' szyriai viszonyok azért nem dönthetnek el, mivel a' külhatalmak egyetértőleg nem intézik a' dolgot 's ügylátszik, Franciaország önhasznát vadászsza — Maurokordatos udvarlásakor kitünő nyájassággal fogadá a' nagyur. —

Hírnök.

Legújabb khinai hírek Makaobul, jan. 17ig terjednek. Ningpo megrétele óta semmi nevezetes nem történt. Ezen város körül ugyan a' khinaiak számos serget hajtottak össze, de Hugh Gugh tengernagy látván, hogy ha megtámadtatik, az ostromot ki nem állhatja, hajót küldé Hongkongba segítségért, mi megérkezvén, bátran ellen az ellenség elibe. Kanton várost a' khinaiak az angolokkal kötött szerződés ellenére erősítik, 25 ezer ember erősen dolgozik a' tengeroldalon, 's a' mandarinokat három eurpai mérnök, valószínűleg hollandiak, segítik az építkezésben. Ezenkül a' khinaiak elsüllyesztett hajók által hajózhatlanokká tevék esatornáikat, miszerint Kanton új ostrommal kellend az angoloknak megvenni, mely minden esetre nehezebb leend, mint az utolsó volt. —

Moldva.

(Izetlenség a' görög ügyviselővel.) Jassy, mart. 20án. Kormányunk 's a' görög ügyviselő közt némi izetlenség történt. Philaret ugyanis panaszt tön Sturdza Szilárd (Konstantin) helytartónál azon gyakori kintásokról, mikkel a' rendőrség a' görög alattvalókat győtri; a' helytartó azonban illetlen kifejezésekkel illette nemcsak az ügyviselőt, hanem királyát is, miért az elégtételt kért az uralkodó hgtól, azonban sikertelenül. Mert a' helytartó tagadá, hogy valami sértő szóval illette a' görög felséget, Philaret beestelenítéseért pedig késznek nyilatkozott, őt megkövetni. Mit ez utóbbi nem eléglővén, a' görög alattvalókat az orosz ügyvivő ótalma alá bízta 's eltávozték. — Mult hóban szenderült itt el 82 évében az 1822—1828ig uralkodott hg Stourdza Sandu János, hült tetemi fényes pompával takarítottak el. — A' moldvai orvosi emlékpénzt, mely Münchenben készült, nyujtottak át az uralkodó hgnak annak megköszönésül, hogy a' haladást 's főképp az orvosok állását elősegíté.

Gabonaár váltó garasban, Pesten pesti, egyebütt pozs. mérőt értve.

	Tisztábbá.	Készere.	Rozs.	Árpa.	Zab.	Kukorica.
Pest	april. 19	25-270	160-160	136-150	104-110	75-84
Komárom	" 2	144-156	123-149	100-102	75-78	52-54
Szeged	" 2	120-130	110-110	—	65-65	62-62
Pécs	mart. 26	135-140	115-122	97-100	—	80-80
Baja	april. 2	120-133	103-110	—	100-100	70-73
Mosony	mart. 31	148-177	105-121	95-102	76-76	82-82
Miskolc	mart. 9	150-165	115-130	100-110	—	84-84
Uj Beese	" 18	120-140	—	—	60-65	50-55

Pénzkelet: Bécsben apr. 16kán: 5 petes statuskötelezvény: 107¹/₁₆ 4 petes: 99³/₄ bécsvárosi 2¹/₂ petes bankkötel. 65¹/₈ 54 petes: 54 cs. k. arany agio: 7¹/₈ cent; bankrészevény: —

Dunavizálás: april. 19kén regg. 8 óraker: 7' 6" 0" a' zerus felett.

É R T E S I T Ő.

Haszonbérletek.

2) Szabad kir. Kassa vna részéről közhírré tétetik hogy a' következő sz. k. Kassa városához tartozó királyi jövedelmek, jelesen az „Arany Csillag“ cz. alatti bolt, sz. István és Kassa-ujfalu helységeiben létező koresmák, Háromi és Pukanezi csárdák és Bélai vendégfogadó, Garadnai malom és Három helységben falatlató némely szántóföldek és rétek, nem különben 18 kiskfalusi malom f. é. majus hó 11dik 's 12dik napjain nyilvános árverés útján a' többet ígérőknek f. é. nov. Itől számított három egymásutáni esztendőre haszonbérbe fognak adatni. A' bérleti szándékozók a' szükséges bánatpénzzel ellátva, a' fent kitett napokon sz. k. Kassa városánál megjelenni ezennel hivatalosak: a' szerződési feltételek előlegesen sz. kir. Kassa városa számvevő hivatalánál naponkint megtekinthetők. 3)

Haszonbérletek.

2) A' nm. m. kir. udv. kamara k. rendeletéből ezennel közhírré tétetik: hogy Máramaros vgyében a' huszti kir. koronai kamarai uradalomhoz tartozó haszonvételek árultatása folyó esztendei november 15 napjától kezdve három egymásutáni következendő évre, ugyan folyó évi majus hónap 31dik napján Huszton az uradalmi kancellariában tartandó árverés útján a' többet ígérőknek fognak kiadatni u. m:

- a) Huszti városban.
 - 1) A' piacon fekvő nagy vendégfogadó hozzá tartozó commoditásokkal, táncsteremmel, vendégszobákkal, koresmáltatással és a' bérlo kiváságára az ottani vasúros bolttal együtt.
 - 2) A' serfőző-utczában levő koresma szabad koresmáltatási joggal.
 - 3) Az izai utczában fekvő csapszék szabad koresmáltatással.
 - 4) A' szabad koresmáltatási jog Koczegh nevű kuriában ház nélkül.
 - 5) A' szabad koresmáltatási jog Novoszeleca külsővárosban ház nélkül.
 - 6) A' nagy uradalmi hegy-pince, bodnársággal és hordó-raktárral, koresmáltatási jog nélkül.
 - 7) A' kőscherm bormérés egy bizonyos helyen ház nélkül.
- b) Tecső koronai városban.
 - 8) A' nagy vendégfogadó koresmáltatási joggal.
- c) Visk koronai városban.
 - 9) A' vendégfogadó koresmáltatási joggal.
 - 10) A' visk- várhegyi vasfürdő, csapszékkel, koresmáltatással és a' fürdő-szobák jövedelmével együtt.
 - 11) A' kerékhegyi koresma kertestül, szabad koresmáltatási joggal.

d) Talabor és Dulfalva kamarai helységben.

- 12) Egy kétkerekű és
- 13) egy egykerekű malmok, végre
- 14) a' Ferenczválygyi koresma.

 Mindenki tehát ezen haszonvételekben részesülni akaró és legtöbbet ígéro ezennel meghivatik a' fent kijelelt nap délelőtti 9 óra tájban az említett helyen elegendő 10% bánatpénzzel és cautioval ellátva megjelenni: a' hol, valamint a' máramrosi kir. kamarai igazgatóságnál is, máttól fogva az árverési feltételek megolvastathatnak.

Kelt Szigeten jan. 20dik napján 1842. 3)

2) A' kegyes alapítványi kir. uradalmakhoz tartozandó mágocsi uradalomban f. évi majus 2kán ugyan folyó eszt. nov. 15 napjától kezdve három egymásutáni évre köv. kir. haszonvételek lesznek nyilvános árverés útján haszonbérbe adandók; ugymint:

- 1) Mágocs mezővárosban a' szesz italok kimerésének joga, urbéri pálinka-kazán, pénzbeszedésel együtt;
- 2) Hasonló jog Nagy-hajmás nevű helységben;
- 3) Hasonló jog Jenői helységben, és
- 4) Szinte ama' jog Harez nevű helységben, és csárdában;
- 5) Mágocsi pálinkaház, kereskedő-bolttal és lakházzal együtt;
- 6) Mágocsi mézarszék lakházzal;
- 7) Nagy-hajmási pálinkaház bolttal és lakházzal együtt;
- 8) Nagy-hajmási mézarszék;
- 9) Jenői pálinkafőzésnek, husvágásnak és kiskereskedésnek joga;
- 10) Harez pálinkaház;
- 11) Harez husvágásnak joga.
- 12) Tilos vadászat mágocsi és nagy-hajmási be-táblázott határookban.

Bérleti kívánók reggeli 9 órára a' tisztartói irószobába Mágocon, minden százra 10 for. bánatpénzzel ellátva, illendően meghivatnak. Kelt Mágocon mart. 12ik 1842. 3)

Hirdetvény

2) A' nm. m. kir. kamara k. rendeletéből ezennel hirdettetik: hogy Máramaros vgyében a' szigeti k. koronai és kamarai uradalomhoz tartozó haszonvételek f. nov. 15 napjától kezdve három egymásutáni következő évre f. év majus 9kén Szigeten az uradalmi iróteremben tartandó nyilvános árverés útján a' többet ígérőknek haszonbérbe adatni fognak, ugymint:

- 1. A' szigeti koronai vendégfogadó; 2. A' szigeti zólyomi fele koresma; 3. A' szigeti kőser-italok koresmáltatási joga; 4. A' szigeti Holczer fele koresmai jog; 5. A' sváb-utczábani koresmáltatási jog Szigeten; b) a' szigeti bandzsalgói koresmai jog; 7. A' szigeti Hoffer fele koresmai jog; 8. A' sziget kamarai koresma; 9. A' kászopolyánai koresmáltatási jog; 10. A' lonkai koresma és malom; 11. A' boeszkői határszéli alsó koresma és mézarszék; 12. A' szlatinai rév; 13. A' sugatagi örlő vizimalom; 14. A' Turcaik felső örlő vizimalom; 15. A' Turcaik alsó örlő vizi malom; 16. A' körtyvélyesi koresma, mézarszék és vizi örlő-malom; 17. A' kászopolyánai örlő vizimalom; 18. A' kobolapolyánai mézarszék és örlő vizimalom; 19. a' boeszkői hidvám; 20. A' hoszszumezei vendégfogadó; 21. A' roszuskai koresmáltatási jog és vizi örlő-malom; 22. A' fehéregyházi koresmáltatási jog; 23. A' boeszkői határszéli alsó koresma; 24. A' felső-rónai mézarszék; 25. A' csárdai koresmáltatási jog. Mindenki tehát ezen haszonvételekben részesülni akaró meghivatik a' fent kijelelt nap délelőtti 9 órára az említett helyen elegendő 10% bánatpénzzel és cautioval ellátva megjelenésre, hol, valamint a' máramrosi kir. kam. igazgatóságnál máttól fogva az árverési feltételek legközelebről megtekinthetők. 3)

Váltósemmisítési hirdetvény.

3) 1840. 1842. A' kir. pesti e. b. váltótörvényszék részéről Herzfelder Dávid folyamodása következté-

ben ezennel közhírré tétetik, hogy egy következő tartalmú váltó:

„Pest den 14. October 1841. Pr. P. 1000 in 20ger Drey Monat a Dato zahlen Sie gegen diesen prima Wechsel an die Ordre dh. David Hertzfelder die Summa von Gulden Ein Tausend in Zwanziger. — Herrn Johann Rajner in Pest. Johann Scheyer mann. Angenommen Johann Rajner elvesszett. Mellynek folytatában ezen váltó birtokosa felszólittatik, miszerint magát máttól számítandó 45 nap alatt ezen váltótörvényszéknél jelentse, különben az érdeklött váltó megsemmisítettnek fog nyilvánítottatni. Kelt Pesten a' kir. e. b. Váltó-törvényszék 1842. évi april 3kén tartott üléséből. 3)

Árverési hirdetvény.

2) Pápa mvárosban a' somló-vásárhelyi alapítványi uradalomhoz tartozó ugy nevezett es. majornál levő magtárban folyó évi majus 9én délelőtti órákban 295 pozs. mérő rozs, 429 pozs. mérő árpa, 26 pozs. mérő kukorica, és 10 pozs. m. köles árverés útján el fognak adatni, azon megjegyzéssel, hogy, ha ezen gabona-fajokért a' legjobb piaci ár megígértetik, azok készpénz-fizetés mellett mindjárt-, ellenkező esetben pedig csak fensőbbi helybenhagyás megérkezétevel adatnak által. 3)

Württemberg királyság.

Schwarzwald kerületi salzi főtörvényszék részéről határidői felszólítás

- az itt megnevezett Lechleiter testvérekhez Leinstetterből:
- 1) János született 1755. aprilis 11.
 - 2) Sebestyén „ 1756. october 7.
 - 3) János György „ 1761. julius 29.
 - 4) Konrad „ 1765. nov. 21.
 - 5) Krisztina „ 1767. october 30.
 - 6) Gáspár „ 1769. junius 29.

(Lechleiter János gyermekei) —
7) Franciska született 1761. august 16.
8) József „ 1662. decem. 20.
9) Katalin „ 1764. october 1.
10) Xav. Fer. „ 1766. julius 1.
(e' négy utolsó Lechleiter Károly gyermekei)

60 és néhány évvel ez előtt szüleikkel Magyarországvándorolván hollétök nem tudatik. Miután 1812. év óta Leinstetterben a' vagyonságság részükre folytattatik: felszólittatnak Lechleiter János és Károly, 's halálok esetében törvényes örökösök, valamint egyéb későbbi — itt nem ösmert — utódai, hogy a' nevezett vagyon elfogadása végett 90 napig tartó semmisítő-határidő alatt magokat alulirt helyen jelentsek: ellenkező esetben kimultaknak 's minden törv. örökösök nélkül megholtaknak tekintetvén, vagyonuk legközelebbi mellékrokonai közt — kik közül, nevezetesen Lechleiter Károly (a' 7. 8. 9 és 10 sz. alatt említett eltiitek testvére) meghalálozott fiának Pakson létező gyermekei magokat igazolván — osztatnak el.

majus 21.
Salz — 1840.

junius 1.

kir. Württembergi főtörvényszékből

Günzler s. k.
főtörv. szék bíró.

3)

2) A selyei kerületi alapítvány-javak kir. igazgató-sága által közhírré tételük; hogy f. évi apr. 28-án, Csatta helységben, az uradalom szükségén felül levő gabona, jelesen pedig a máriacsaládi gabonafőből: 53 p. m. tiszta buza; 275 p. m. rozs; 74 p. m. árpa. A csattai gabonafőből: 520 pozs. m. tisztabuza; 1124 pozs. m. kétszeres; 337 pozs. m. rozs; 200 pozs. m. árpa, 170 pozs. m. zab nyilvános árverés útján eladatik.

3) T. Esztergom megyébe keblezett Csolnok alapítványi uradalomban 570 pozs. m. kétszer buza, — 460 pozs. m. rozs és 980 pozs. m. zab. ugyan a csolnoki tiszttartói írószobában folyó é. aprilis 25-én tartandó nyilvános árverésen eladni fog. Venni szándékozik ezennel meghivatnak.

Borárverési hirdetés.

2) A nm. magyar kir. httanácsnak f. évi febr. 15-én 5474 sz. a. menesztelt k. intézetéből fognak az alább nevezett alapítványi uradalmakban, és pedig:

f. évi majus 9-én Tolna vgyében keblezett szegzárdi uradalomban 4405 3/4 akó ó vörös borok.

F. évi majus 12-én Baranya vgyben fekvő Babora helységben 2434 3/4 akó ó fehér, és 1435 3/4 akó ó vörös borok.

F. évi majus 19-én Baranya vgyben fekvő Szilágy helységben 1156 akó ó vörösborkok árverés útján részint hordóstul 5—12 akóig, részint pedig hor-

dó nélkül el, és azonnal ki is adatni; hogy ha a vevő a kikiáltandó árt v. annál többet is ígérne. Mert csak azon borokra nézve tartatik fen a fensőbbégi helybenhagyás, mellyekért a kikiáltandó árnál kevesebb ígértetnek.

A vevőknek a borok elvitelére robotos szekerek is fognak állíttatni, de csak egy napi távolságra, és csak akkor, ha minden egy napi 2. ígás robotért 24 pengő krt fizet. A kiknek tehát szándékjuk volna a fenebb kített borokból valamit megvenni, azok illően megkéretnek, hogy a szükséges bánatpénzzel, minden akótól 1 frt vált. számítván—ellátva, és a meghatározott időre, és helyre megjelenni ne terheltesdenek. Kelt Pécsváradján mart. 26-án 1842.

Pribek Felix k. h. főtiszt. 3)

Gőzhajójárás Bécs, Pest és Orsova közt aprillsben:

Pestről Bécsbe indul regg 7 ór.) mindennap
Pestre Bécsből érkezik este)
Pestről Orsovára indul minden vasárnap és csütörtökön regg. 4 ór.
Pestre Orsováról érkezik délelőtt, april 20-án.
 Ezenkívül egy vontató gőzös minden 14 nap megfordul Pest és Drenkova közt, Bécs és Pest közt pedig egy teherhajó minden héten, minden vasárnap egy nap jövendvén le Bécsből.

5) A es. k. szabadlitékos első dunagőzhajózási társaság igazgatósága legközelebb közhírré teendő árjegyzékét e folyó évre, mellyek aztán különféle ügyviselősegeinél ingyen adatnak ki. Előleg azonban következőket kíván a társaság az utazó s kereskedő közönségnek tudára adni:

Az indulási napokat Bécs s Linz közt rendszeren a „Wiener- s Allgemeines Zeitung“ fogják közölni.

Bécs és Pest közt most naponként indul egy hajó. — A hajó, mint tavaly, naponként délután induland Bécsből, az éjt Pozsonyban töltendi, más nap pedig reggeli 6 órakor pontban Pest felé folytatandja útját.

A társaság kedves kötelességévé tette, a közönség kívánatának megfelelő s azért megszünteté az előbbi alkalmatlan s ferasztó szállításmódot, melly szerint ezen utat egy nap alatt tették, s mitől a közönség mindig idegenkedék.

Minden vasárnap azonban induland Bécsből reggel egy teherhajó, melly még azon nap Pestre meg fog érkezni. E hajó utazókat is vesz föl, de csak földözetére.

Miután a Pest és Zimony közti vonal egy hajóval szaporították, képesnek érzi magát a társaság az indulási napokat sokszorozhatni; folyó s jövő hónapra ind. napokul tüzetének ki: Mart. 24. 28 s 31-ke. April. 5. 9. s 12-ke April. 12-ke után s az egész nyár folytában minden vasárnapon s csütörtökön indulni fog egy hajó. Ezekon kívül a vontató gőzös is, mint eddig, folyvást járand.

Az aldunai vonalon lényeges javítások is történtek, nevezetesen az által hogy egy a növekedő szükségnek jobban megfelelő, nagyobb s erősebb hajó az oláhországi partnál jár, s nyáron mindkét parton 1/3 dával szaporítandják az indulásokat.

Az indulási napokat Bécsből egyenesen Konstantinápolyig a főjegyzékben találhatni, hol megjegyzendő, hogy az indulások szinte sűrűbben történnek mint mult évben, mivel most hónapokint 3szor Galacz és szinte annyiszor Küstendze felé indulnak gőzösek. Azon tcz. utazók, kik két nappal előbb kívánának Konstantinápolyban lenni, jól teendik, ha Küstendze felé irandják be magokat, melly ut némelyekre nézve még azon tekintetből is érdemel elsőbbséget, mivel 30 órával tovább ritkán vannak tengeren.

Mint az előtt, ugy most is mindenki köteles hajóra szálláskor váltott jegyét előmutatni, mellyet aztán a kalauz (conductor) átvesz s az utazónak egy jegyéhez tartozó szeletet ellenjegyképen (contremarque) ad. E jegy a kiszálláskor visszakéretik s ki azt elő nem mutathatja, természetesen az illető hely díja teljes lefizetésére köteleztetik. Az igazgatóság nem kétli, hogy minden elfogulatlan, tova ebben a közönségre nézve egy terhes rendszabályt látni-akarástól, valódi értelmét félre nem ismerendi többé, — melly nem más, mint az illy nagyterjedésű vállalatban mellőzhetlenül szükséges ellenörködés létrehozása, s így nem hiszi, hogy a tcz. utazók magokat e rendszabályhoz nem alkalmaznák.

Nagyobb egyszerűítés végett megjelenik az idén az utazási árjegyzék különválasztva az árú jegyzékétől. Itt megjegyzendő, hogy ez utolsóban az árszabások 2 mázsán aluli kötegekre (colli) nézve 10% csökkentettek. E vitelber-csökkentés különösen azokra nézve jótékony hatású, kik árúkat Grúzia s Perzia számára a trapezumi kikötőbe szállíttatni kívánják, mellyek többnyire 160 fontos kötegekből állanak. De általjában ajánlja a társaság, ha csak lehetséges, az illy kötegeket az Oláhország, Bulgária s Törökországba küldendő portékákra nézve is; mert eféle kötegek használsa mellett a sokkal csekélyebb vitelbérén kívül még azon haszon is háramlik a szállítókra, miszerint a portékák épségökben megmaradnak, mi nagy s nehéz kötegek mellett a gyakrani átrakodás következtében majd lehetetlen.

A most járó gőzösek nevei s löereje mindegyiknek az árjegyzésben foglaltatnak. 3 új hajó, mindegyik száz ló erejű, még köv. nyár folytában munkásságba lép.

NB. Bécsben folyami vagy tengeri kár ellen minden összeget biztosíthatni, s hol a szállítók jónak találják a társaságot illy biztosításokra megbizni, azokat ingyen fogja elvállalni — s kieszközlendti azokat a négy biztosító intézetnél, mikkel összeköttetésben áll.

A es. kir. szabadlitékos első dunagőzhajózási társaság igazgatósága. 5)

1) Előleges jelentés egy Magyar és Erdélyország történetét tárgyaló művészeti és tudományos munkáról.

Alulirt, ki több év óta Magyar és Erdélyország jelesb élő s elhunyt férfainak arcképeit — a legmagasb és főrangú uraságok és a tisztelt közönség által leghízelgőbb felületre méltatva most már bevégzett gyűjteményben köze becsátott, ezennel előleg egy, általa kiadandó, a magyar és erdélyi történetet tárgyaló művészeti és tudományos munkát köztudomásul ad. Fentartván magának a terv és ennek kivetele fölötti bővebb közlését jövő hónapban

az első füzetel megjelenendő előrajzra; itt egyedül a muoka alapozmáját előadni szándékozik. Szerény vélekedése szerint a kiadó magas pártfogói és a tisztelt közönségnek, különösen pedig kedves magyar hazájában csak ugy mutathatja be élénk háláját előbbi munkája kegyes és tetszéssel fogadásáért, ha legbuzgóbb fáradozását egy munkára fordítandja, melly Magyarország és Erdély történetének legkiválóbb jelenetét hű rajzolatokban s ezeknek hitteles kulfők után kidolgozott magyar és német nyelven külön műgában foglalja. Ezen ezélnak pontosabban megfeleltetéséért sikerült a kiadónak olly összeköttetésekbe lépnie, miknél fogva a rajzolatok jeles kivetele mellett, mind azon történeti pontosságot ígérheti, melly rajzolatok tekintetben a magyar és erdélyi történetre nézve csak kívánható; e mellett a magyarító szövegben egy munkát állíthatand elő, melly nem a képek tartalmának száraz elbeszélését; hanem inkább az egészen keresztül vonuló történeti fonalnak mindig szem előtt tartása mellett, rövid de eleven és világos leírásban minden idősak vázlatát adja, mellyből a művész előadása tárgyául egy érdekes jelenetet közöl. A képek és ezek magyarázata közös terv szerint és mindig összehangzólag jelenvén meg, egymást támogatják és kiegészítendik, mi által egy a Magyar- és Erdélyországheli nevezeteseb egymásba vágó eseményeknek z árt köre; — egy életteljes lelket és szívet emelő egész; — egy olly történeti és művészeti nemzeti munka támadand, mellyhez hasonlival a magyar és erdélyországi irodalomban még nem dícséskzik. E munka tartalma s a tárgy méltóságának megfelelő díszes külsejéről gondoskodni legbuzgóbb törekvése leendő a kiadónak. Azon reménnyel kecségeti magát alulirt, hogy a nagyérdemű közönség e munkát, melly Magyar és Erdélyhon fainak különösen érdekes, de a többi ausztriai örökös tartományok s a külföld lakosinál is némi tekintetben figyelmet gerjeszthetne — annál kedvesebben és számos hozzájárultával pártolandja, minthogy e pártolás a legbiztosb kecsesség mind a munka folytonos megjelenítésére, mind arra is, hogy a kiadó legjutalmasabb ár megszabás által azt az olvasók és hazafiak minél kiterjedtebb körébe juttathassa. Bécs, mart. végén 1842. Ehrenreich Adám akademiai rézművész s pesti műáros. 3)

Derecsényi Rohán-burgonya

1) Az idei ültetéstől mintegy ötszáz mérő egészséges és ki nem esirázott állapotban felmaradván, mind nagyobb, mind kisebb mennyiségben, mindennap eladó kész pénzért a gödi gazdasági inspectornál; — Gödön Pest és Vác városok közt. 3)

1) Hágókások árverése. Méltóságos Hunyady Ferenc gr. ur, ns Somogy megyébe keblezett simongáti uradalomban, nevezetesen a simongáti pusztán f. év majus 17-én árverés útján 100 d. egy és fel, két, és három éves nemesített kos eladandó. Kelt Simongáton apr. 10-én 1842. 3)

Goldschmidt fenőkészülete.

3) Midőn a nagyérdemű közönségnek itt tartózkodásunk ideje alatt irántunk mutatott bizodalmaért legszívesb hálaikat kifejeznők; egyszersmind alázatosan jelentjük, hogy Zograf J. ur kereskedésében (Pesten váci utc., a 3-pesti lyányhoz)

„chemiai rugalmas fenőszijainkból“

raktárt állítunk föl. Nem szükséges készíttvénnyünk magasztalni, mivel már az általános megelégedés bebizonyítja gyarműveink jó híret, melly magat nemcsak itt, hanem Europa minden részében fentartá Remélljük, hogy találmányunk által a némileg károsultak bizalmatlanságát s fondorkodását eléggé legyőztük, s nem nagyítók a dolgot, ha a legfőbb borotvák s tollkések készürltetését nélkülözhetének és szijainkon néhány húzás által a legfinomabb élet eszközökönök igértük. Az időre s a t. cz. közönség szives pártfogására bizzuk 10—12 évig tartó készíttvénnyünk igazoltatását. Különösen megjegyzendő, hogy valódi s nem utáztott gyarműveink csak a fenemlített kereskedésben kaphatók, ismételve figyelmeztetvén a tcz. közönséget a bennünket fenyegető hamisításokra. — Az árak megmaradnak; t. i. facsavarral: 1 fr. 40 kr., 2 fr., 2-1/2 30 kr., vascavarral: 3—4 fr., rézesavarral: 3 fr. 30 kr. — 5 fr. pengőben.

Goldschmidt és társ. Berlin- és Strassburgban. 3)

2) Megjelent Geibel pesti könyvárosnál és általa mindenütt kapható:

Városaink philosophiai tekintetből,

írta:
Dr. Majorszky János, ügyvéd.
 Buda város képeivel Hollós Mátyás és a törökök alatt, s Pannonia, Dacia, Mősia abraozával. Budán, a magyar kir. egyetem betüvel, 1842. ára 1 f. 20 kr. e. p.
 E munkában az apró adatok, kised vonások, iskolai és historiai rendben előadatni szokott egyes tettek azért ritkábbak, mert az philosophiai tekintetből van felvéve, s a szerző Helvetius, Politz és Rotteck szellemében egy két bátor esetrántással nagy ideákat ohajta gerjeszteni a magyar lelkében. Az írásmódot erő, méltóság és szépség bélyegzik. 3)

2) T. pestmegyei Izsák mezőváros határában tek. Csernyus György tb. nról bíról foglalás alá vett 48 hold szántóföldnek, s 41 hold kaszálórétnek sőt szűkség esetén többnek is, az 1836: 15. tcz. értelmében árverés útján leendő eladása hatámapjaul f. é. majus 17-ike tüzetett ki. Melly napon, hogy délelőtti 9 órakor a megvenni szándékozik megjelenehessenek, ezennel közhírré détetik, Kelt Pesten apr. 15-én 1842. Dubraviczky m. k. pestmegyei alispán. 3)